

Ny regjeringsplattform: Pårørende nevnt 12 ganger

I den nye regjeringsplattformen har de fire partiene; Høyre, Frp, Venstre og KrF, samlet de stedene pårørende er nevnt, i et kapittel som heter «Pårørende og familien».

Unn Birkeland, daglig leder for Pårørendesenteret i Stavanger, har vurdert de ulike punktene som den utvidede regjeringen vil satse på. Hun sier at på noen punkter hadde hun ønsket mer klarhet, og mer konkrete forslag.

I kapitlet om pårørende og familie sier den nye regjeringen innledningsvis: «Regjeringen ønsker å legge til rette for at alle familier skal kunne skape trygge rammer rundt sitt liv. Stabile og omsorgsfulle familier gir trygge barn som vokser opp til å bli selvstendige voksne. Regjeringen vil at pårørende skal ha mulighet for innflytelse på hjelpetilbudet når brukeren ikke selv er i stand til å ivareta sitt behandlingsløp. Oppmerksomhet skal rettes mot at pårørende kan ha flere roller, både som avlastere, omsorgspersoner og

beslutningstakere for behandlingsløpet.

I dette kapitlet har de fire regjeringspartnerne satt opp en del mer konkrete punkter som de lover regjeringen vil arbeide med. Der er pårørende nevnt i følgende punkter:

1. Anerkjennelse pårørende som en viktig ressurs innen helse- og omsorgstjenesten.
2. Legge frem en egen pårørendestrategi.
3. Fremme god helse og gode tilbud for pårørende i krevende omsorgssituasjoner.
4. Bidra til at pårørende tas mer på alvor i alle deler av behandlingsskjeden.
5. Peke på utfordringer, behov og mulige løsninger for bedre å ivareta pårørende til syke og pleietrengende.
6. Utrede en ordning med husvikar ved kortvarig sykdom hos pårørende til barn med store omsorgsbehov.
7. Tydeliggjøre kommunenes ansvar for å sikre bruker- og pårørendemedvirkning
8. Legge til rette for at det kan etableres omsorgssentre for kreftrammede og deres pårørende flere steder i Norge, som for eksempel Maggies-senter.

Kunnskapskilde, koordinator og talerør

Her er Unn Birkelands kommentarer til de enkelte punktene den nye regjeringen har foreslått:

– Innledningsvis påpeker de at pårørende skal ha mulighet for innflytelse, det må være en selvfølge ut fra pårørendeveilederen. Det samme gjelder å anerkjenne pårørende som ressurs. Pårørende er en ressurs på flere områder: som kunnskapskilde, som omsorgsperson, som bindeledd, og som den sykes talerør der det trengs, sier hun.

“ Regjeringen ønsker å legge til rette for at alle familier skal kunne skape trygge rammer rundt sitt liv. Stabile og omsorgsfulle familier gir trygge barn som vokser opp til å bli

selvstendige voksne.

Hun forteller at pårørendesenteret og andre pårørendemiljøer har ventet lenge på at regjeringen skal lage en nasjonal pårørendestrategi.

– Denne pårørendestrategien venter vi veldig på, og regjeringen lover i sin plattform å legge fram en egen pårørendestrategi. Vi prøver nå å få klarhet i den konkrete oppstart av arbeidet, samt omfang og medvirkning i selve prosessen, sier Birkeland.

Hun har også sett på noen av punktene som beskriver mål, men ikke virkemidler.

Savner konkretisering

– Vi ønsker å få mer klarhet i hvordan regjeringen konkret tenker at pårørende for eksempel skal tas mer på alvor. Dette skjer ikke uten konkrete tiltak, sier hun.

Birkeland peker også på et nytt begrep som er brakt inn, nemlig husvikar.

– Det ligner mye på det gamle «husmorvikar», det er bare «mor» som er tatt bort. Hva det konkret kan føre til, må vi se. Det ser ut til å være begrenset til de som har barn med store hjelpebehov. Men hva når det er mor eller far som er kronisk syk, og den andre forelderen får svekket foreldrekapasitet for barna? undres hun.

Birkeland har også sett på punkt 7: «Tydeliggjøre kommunenes ansvar for å sikre bruker- og pårørendemedvirkning».

– Tydeliggjøring av kommunens ansvar ligger allerede i den nasjonale pårørendeveilederen. Det kan virkeliggjøres ved at kommunen lager sin egen pårørendestrategi. Og der har Pårørendesenteret muligheter til å hjelpe de enkelte kommuner til å få laget en slik lokal strategi, sier Unn Birkeland.

Pårørendesenteret, med Birkeland i spissen, venter spent på å se hvordan disse punktene i regjeringsplattformen skal settes ut i livet og hvilken innvirkning det kommer til å ha på livskvaliteten og helsen til de pårørende.

Tekst:

Marie Rein Bore

Journalist